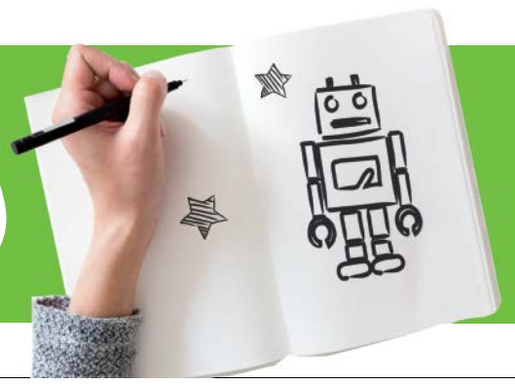

مناطقی از جنگل برای ایجاد شکارگاه واگذار می‌شود

قرق اختصاصی جنگل

می‌گویند در قرق اختصاصی منصورآباد رفسنجان افرادی که روزگاری شکارچی غیرمجاز بودند توانسته‌اند به عنوان دوستداران جدید محیط‌زیست، جمعیت حیات‌وحش این منطقه را افزایش دهند. می‌گویند در روستایی به نام علی‌آباد نیز کل و بزها وقوچ و میش‌ها که زمانی فقط ۱۵۰ راس بوده‌اند اکنون به یمن ایجاد قرق اختصاصی به بیش از هزار راس رسیده‌اند.

سازمان حفاظت محیط‌زیست هر زمان که قصد دفاع از توسعه قرق‌های اختصاصی را دارد به منصورآباد و علی‌آباد اشاره می‌کند، چون به عنوان مدافعی تمام عیار باور دارد که این قرق‌ها ابزاری برای حفظ محیط‌زیست و تکثیرگونه‌های جانوری است.

قرق‌های اختصاصی در اختیار افراد حقیقی وحقوقی به مدت پنج سال قرار می‌گیرد که تمدیدش تا ده سال دیگر نیز شدنی است.

متقاضیان از طریق استان‌ها برای قرق‌داری اعلام آمادگی کرده و استان‌ها نیز آنها را به سازمان حفاظت محیط‌زیست معرفی می‌کنند.

این افراد باید برنامه‌های حفاظتی داشته باشند و اگر برنامه‌شان درشورای عالی محیط‌زیست تصویب شد می‌توانند کارشان را شروع کنند. سازمان محیط‌زیست می‌گوید نظارتش بر قرق‌های اختصاصی بسیار سختگیرانه است و برای همین ابایی ندارد اگر تعداد قرق‌ها را افزایش دهد.

این اواخر سازمان اعلام کرده قصد دارد ۲۶ محدوده جدید را به قرق اختصاصی تبدیل کند و در این باره با سازمان جنگل‌ها تفاهم کرده است.

البته رئیس شورای‌عالی جنگل به ما گفت فعلا در حال رایزنی با محیط‌زیست هستیم، چون در اختیار قراردادن عرصه‌ها مستلزم روشن شدن دقیق نحوه مدیریت، حاکمیت دولت برعرصه‌ها و مباحث حقوقی متعدد است تا منفعت این کار به جوامع محلی و بهره‌برداری عرفی برسد.

این مقام مسؤول همچنین گفت با این که هنوز محدوده‌ای برای تبدیل شدن به قرق مشخص نشده، اما قطعا این محدوده‌ها در عرصه‌های جنگلی و مرتعی خواهد بود.

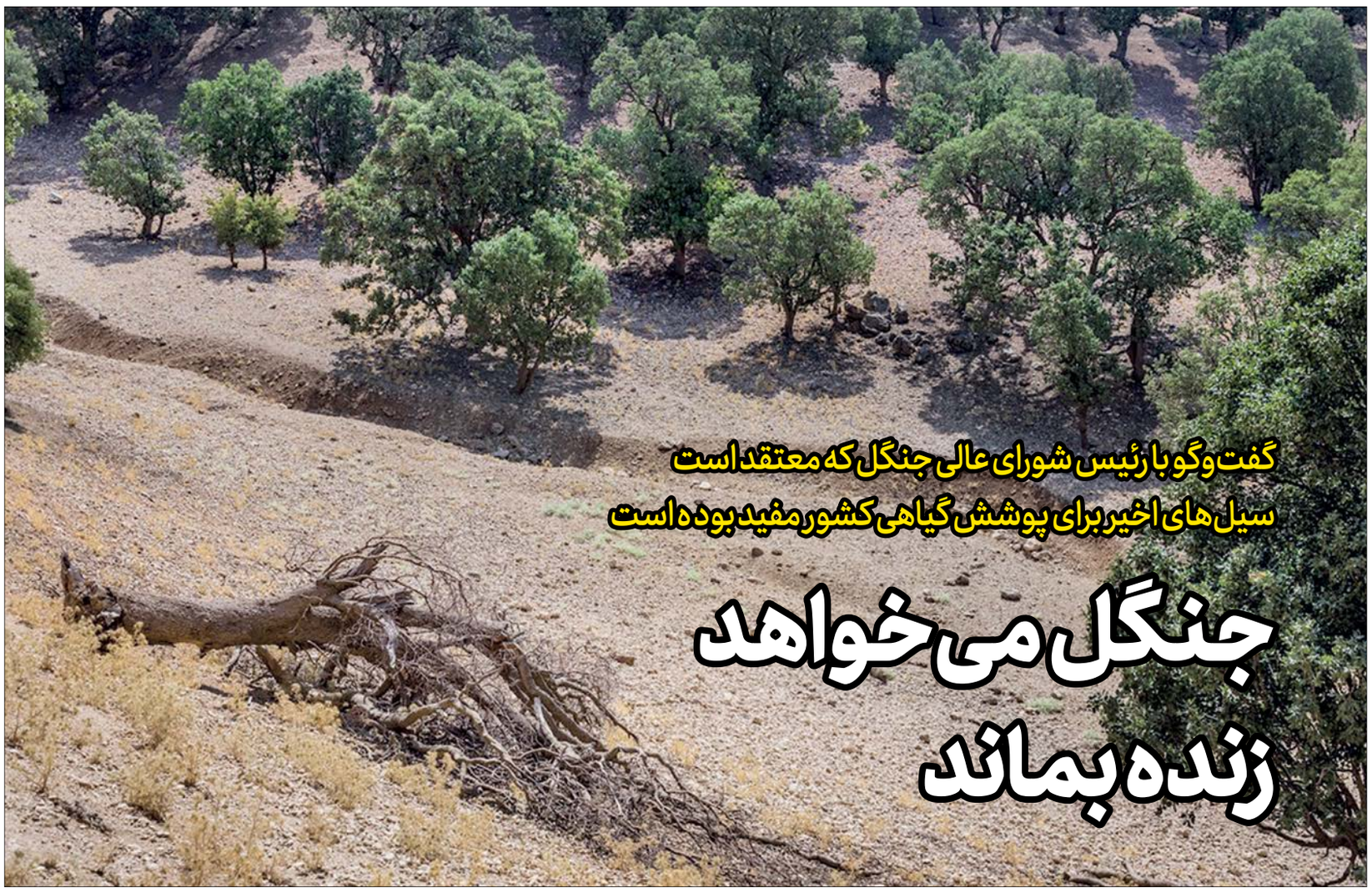

عکس: ایرنا

گفت‌وگو با رئیس شورای عالی جنگل که معتقد است سیل‌های اخیر برای پوشش گیاهی کشور مفید بوده است

جنگل می‌خواهد زنده بماند

مریم خباز
جامعه

یك ایران است و ۱۴ میلیون هکتار جنگل انبوه و نیمه‌انبوه و تنك و ماندابی و دست‌کاشت و یك عالم ماجرا، چه زیر نقاب سیل که مثل این اواخر درختان را از ریشه کند، چه زیر ماسك قاچاق چوب که تا تیغش ببرد می‌برد و چه زیر صورتك آفات و امراض که مثل خوره افتاده است به جان جنگل‌ها. این که بالاخره وسعت واقعی جنگل‌های کشور چقدر است محل بحث است، این که هرسال چه مقدار از جنگل‌ها به شکل‌های مختلف از بین می‌رود نیز محل مناقشه است، ولی همین جنگل‌هایی که برایمان مانده، همین نقطه‌های سبزی که ۸ درصد مساحت ایرانند ضروری است که حفظ شود. در مورد عمده‌ترین تهدیداتی که جنگل‌های ایران از هیرکانی تا زاگرس و ارسباران را تهدید می‌کند با کامران پورمقدم، رئیس شورای عالی جنگل گفت‌وگو کردیم؛ مسؤولی که می‌گوید برای مهم‌ترین چالش‌های جنگل در سال ۹۸ برنامه وجود دارد.

شاهدان عینی می‌گویند در مناطق سیل‌زده غرب و جنوب‌غرب کشور همراه سیلاب، درخت‌های بلوط هم وارد شهر و خانه‌های مردم شده. آیا درباره خسارت‌هایی که سیل به جنگل‌های زاگرس وارد کرده پایشی انجام داده‌اید؟

چون هنوز در این مناطق امدادرسانی در جریان است و شرایط برای بازدیدهای ما مهیا نیست چنین پایشی انجام نشده که در زمان مناسب این کار صورت خواهد گرفت، ولی مطمئنا بخشی از پوشش گیاهی به‌واسطه جاری شدن سیل دچار آسیب شده است. البته این سیل با وجود داشتن خسارات مالی سنگین برای جنگل‌های زاگرس بسیار مفید بود.

از چه نظر؟

از سال‌های گذشته جنگل‌های زاگرس دچار خشکیدگی گسترده شده و گرفتار بیماری زغالی و انواع آفات و امراض نیز هست که عامل اصلی آن خشکسالی و کمبود رطوبت بوده است. بارندگی‌های اخیر اما بسیار کمك کرد تا رطوبت عرصه‌های جنگلی تا حد زیادی تامین شود و برای پوشش گیاهی فرصت رویش مجدد ایجاد شود.

این بارندگی‌ها می‌تواند ما را به کنترل آفات و امراض جنگل‌های زاگرس نیز امیدوار کند؟

مسلما فرصت خیلی خوبی را مهیا می‌کند. البته مدیریت آفات خودش مراحل و تکنیك‌های خاصی دارد که همواره اجرا می‌شده، اما چون خشکسالی به گسترش این آفات و امراض دامن زده و باعث ضعف درختان و پوشش گیاهی شده می‌توانیم لااقل امسال امیدوار باشیم.

این در مورد جنگل‌های هیرکانی هم صدق می‌کند؟

بله. پایشی که سال گذشته درجنگل‌های هیرکانی انجام دادیم نشان داد بخش‌هایی ازجنگل‌های شمال نیز به‌شدت دچار خشکیدگی شده است. شاید برای عده‌ای غیرقابل باور باشد که در منطقه پربارش شمال کشور این اتفاق رخ داده، ولی بررسی‌های ما نشان داد در منطقه گیلان و سیاهکل، جنگل‌ها از خشکی بالایی رنج می‌برند و رطوبت به‌شدت در آن منطقه کاهش یافته. خوشبختانه بارندگی‌ها به‌ویژه درشرق جنگل‌های هیرکانی به بالارفتن سطح رطوبت بسیار کمك کرد. هم‌اکنون تقریبا خاك جنگل از رطوبت اشباع شده و فرصت خوبی برای کنترل آفات و امراض درجنگل‌های هیرکانی به وجود آمده است.

سال ۹۸ برنامه سازمان جنگل‌ها برای کنترل آفات و امراض جنگل‌ها چیست؟

برنامه‌های ما به دو بخش جنگل‌های هیرکانی و جنگل‌های زاگرس تقسیم می‌شود. جنگل‌های هیرکانی گرفتار آفاتی همچون شب‌پره شمشاد و عسلك است و جنگل‌های زاگرس گرفتار بیماری زغالی و خشکیدگی. از سال گذشته ستاد ویژه‌ای با حضور صاحب‌نظران و کارشناسان زبده تشکیل دادیم و برنامه‌های مدیریتی را برای کنترل این آفات تدوین کردیم. کارهای اجرایی مقدماتی از اواخر سال ۹۷ شروع شد و اصل برنامه امسال اجرا می‌شود که امیدواریم بتوانیم با عملیات بهداشتی و پرورشی و پرداختن به احیای این رویشگاه و نیز تامین قلمه‌های شمشاد و ایجاد نهالستان‌هایی که آلودگی نداشته باشند رویشگاه هیرکانی را نجات دهیم، اما درجنگل‌های زاگرس برنامه جامع مدیریت بوم سازگان جنگلی زاگرس را در انتهای سال ۹۷ تدوین کردیم و راهبردهای اجرایی و عملیات اجرایی به همراه نقشه‌هایی که مناطق را پهنه‌بندی کرده و شدت خشکیدگی را مشخص کرده، تعیین کردیم. ذخیره نزولات جوی برای افزایش سطح رطوبت و برنامه‌های احیایی، بهداشتی و پرورشی و مدیریت چرای دام در زاگرس نیز در دستورکار است. قصد داریم آن بخش از جنگل‌های زاگرس را که هنوز پتانسیل بالایی برای رویش دارد و تاج پوشش آنها ۵۰ درصد است هم به صورت کامل قرق کنیم تا مناطق ذخیره‌گاهی‌مان افزایش یابد.

خیلی‌ها این روزها می‌گویند سیل گلستان با جنگل‌تراشی در این استان مرتبط است. شما نابودی جنگل‌ها را متهم ردیف چندم وقوع سیلاب‌های اخیر می‌دانید؟

این که جنگل‌تراشی به صورت وسیع اتفاق افتاده و نقاط وسیعی درگیر شده باشد را نمی‌توانم تایید کنم، اما این که تخریب در جنگل‌ها به صورت پراکنده و به شکل قطع‌های غیرمجاز و دور از چشم ماموران قانون اتفاق می‌افتد مسلما در وقوع سیلاب‌ها بی‌تاثیر نیست. پوشش گیاهی چه جنگل و چه مرتع درکاهش روان آب‌ها و کنترل فرسایش خاك نقش دارد، اما در سیل گلستان شاید کاهش پوشش گیاهی یا افت عملکرد آن در کنترل سیلاب عامل چندم باشد. بارش‌ها در این استان به حدی بود که رطوبت خاك افزایش یافت و خاك جنگل از رطوبت اشباع شد و توان جذب بارش‌های بیشتر را از دست داد و سبب شکل‌گیری سیلاب شد.

شما از شش هکتار جنگل‌تراشی به قصد زمین‌خواری در منطقه کانی‌دینار مریوان مطلع هستید؟

نه، متاسفانه اطلاعی نداریم. احتمالا یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها اطلاعات بیشتری دارد.

به یگان حفاظت اشاره کردید. این اواخر شنیدیم که نیروهای جنگلبانی و حفاظتی قرار است تعدیل شوند. این موضوع قطعی است؟

این موضوع را کاملا تکذیب می‌کنم و اساسا در سازمان جنگل‌ها با آن مخالفیم. موضوع این است که ما در قالب طرح تنفس جنگل‌های شمال که از مفاد برنامه ششم توسعه است بهره‌برداری چوبی از جنگل‌های شمال را متوقف کرده‌ایم و هرگونه بهره‌برداری ممنوع است. این درحالی است که بخشی از نیروهایی که در طرح‌های بهره‌برداری تحت عنوان قرق‌بان فعال بودند بعد از توقف طرح، کاری نداشتند. البته با حمایت‌های دولت دستمزد این افراد هرچند نامنظم، ولی پرداخت شد و سیاست دولت و سازمان این است که حفاظت از جنگل‌ها همچنان با کمك این افراد ادامه یابد. بنابراین هیچ‌وقت صحبت از تعدیل، خروج یا اخراج این نیروها نبوده. برنامه ما این است که با تقویت شرکت‌هایی که مجری کارهای حفاظتی درحوزه جنگل هستند بخش‌های زیادی از جنگل‌ها را حفاظت کنیم. نیروهای حفاظتی هم حتما کارشان در قالب شرکت‌های حفاظتی ادامه خواهند یافت.

براساس قانون از ابتدای سال ۹۹ باید طرح‌های مدیریت پایدار جنگل را جایگزین طرح‌های جنگل‌داری کنیم. دستورالعمل مدیریت پایدار جنگل تدوین شده

طبق گفته‌های شما سیاست سازمان جنگل‌ها دارد به سمت توسعه پیمانکاری پیش می‌رود. این برای جنگل‌ها خطرناك نیست؟

نه، موضوع این نیست. ما براساس قانون از ابتدای سال ۹۹ باید طرح‌های مدیریت پایدار جنگل را جایگزین طرح‌های جنگل‌داری کنیم. دستورالعمل مدیریت پایدار جنگل تدوین شده و کارهای مطالعاتی آن امسال آغاز و تا پایان سال برای اجرا و سپردن به مجریان آماده می‌شود تا جایگزین طرح‌های قبلی مدیریت چوبی جنگل‌ها شود، اما تا آماده شدن این طرح نمی‌توانیم جنگل‌ها را رها کنیم و ناچاریم از نیروهای قرق‌بان و یگان حفاظت در قالب شرکت‌های حفاظتی استفاده کنیم تا این یك سال هم بگذرد و به اصل اجرای مدیریت پایدار جنگل برسیم.

شما در لابه‌لای صحبت‌های خود گفتید که بهره‌برداری چوبی از جنگل‌های شمال متوقف شده، اما در جاده‌های اصلی و فرعی شمال کشور همواره کامیون کامیون پر از چوب درختان می‌بینیم. موضوع چیست؟

ما مجوزی برای بهره‌برداری صادر نمی‌کنیم و این کار ممنوع است. عمدتا این کامیون‌ها چوب‌های حاصل از زراعت چوب یا درختان افتاده جنگلی را برای صنایع چوب حمل می‌کنند.

ولی بررسی‌های میدانی ما نشان می‌دهد که خرید و فروش چوب‌های جنگلی در جریان است.

چون بهره‌برداری چوبی از جنگل‌های شمال ممنوع است براساس قانون همه خودروها و وسایل نقلیه حامل چوب باید برگه و مجوز حمل داشته باشند و اگر نداشته باشند توسط پاسگاه‌ها متوقف می‌شوند.

برخی معتقدند طرح تنفس جنگل باعث کوچ قاچاقچیان چوب به جنگل‌های زاگرس و حتی ارسباران شده. این را تایید می‌کنید؟

قطعا منع بهره‌برداری از جنگل‌های شمال در سال‌های اخیر باعث افزایش قیمت چوب درکشور شده و طبیعتا عاملی تحریك‌کننده برای افراد سودجوست. قاچاق چوب معضلی است که از دیرباز درهمه نقاط جنگلی کشور وجود داشته برای همین نمی‌شود گفت که قاچاق چوب به خاطر طرح تنفس جنگل است. با این حال تایید می‌کنم که قطع‌های غیرمجاز در جنگل‌های زاگرس، در بیشه‌زارها و حاشیه رودخانه‌ها توسط افرادی سودجو انجام شده و می‌شود که البته برخورد با آنها همواره وجود داشته است. یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها موظف شده این گلوگاه‌ها را شناسایی کند. برای همین کانکس‌های حفاظتی را در مناطقی که احتمال می‌دادیم این پدیده رشد دارد، افزایش داده‌ایم و گشت‌های مراقبتی درجنگل‌های زاگرس و ارسباران را بیشتر کرده‌ایم. از سوی دیگر سازمان جنگل‌ها طرح توسعه زراعت چوب، تهیه نهال‌ها و قلمه‌ها را هم در دستورکار دارد تا با تامین بخشی از نیاز چوبی کشور انگیزه‌ها برای قاچاق چوب به حداقل برسد.

گردش مالی قاچاق چوب در کشور ما حول و حوش چه عددی می‌چرخد؟

من آماری ندارم، چون قاچاق پدیده‌ای مخفی است و قابل محاسبه نیست.

می‌توانیم تخمین بزنیم سالانه قاچاقچیان چند هکتار جنگل را می‌بلعند؟

اگر قاچاق چوب اتفاق می‌افتد به صورت متمرکز نیست، بلکه جسته گریخته اتفاق می‌افتد و نمی‌شود گفت فلان عرصه یکدفعه پاك تراشی می‌شود. قاچاق چوب عموما در دل جنگل یا دور از انظار اتفاق می‌افتد و برآورد کردن آن کار سختی است.

حق با شماست

info@jamejamonline.ir

روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲

#تایر_قیمت

کهنی از تهران:

با وجود تولید تایر در داخل، قیمت آن بسیار گران است و بیشتر خودروها مجبور به نگه داشتن و استفاده لاستیك‌های کهنه هستند.

#نابودی_جنگل

شمس‌آبادی از گرگان:

با قطع بی‌رویه درختان جنگل و جایگزین نکردن آن، با بارش باران بیشتر این نقاط دچار فرسایش خاك و رانش می‌شود و در بلندمدت نیز عواقب جبران‌ناپذیری دارد.

#نابسامانی_صادرات

کسمایی از تهران:

هر چند مدت یك کالا به علت صادرات بی‌رویه در کشور نایاب و گران می‌شود و تازه دولت به فکر ممنوعیت صادرات آن می‌افتد، چرا از ابتدا قوانینی مناسب نسبت به صادرات صورت نمی‌گیرد؟

#بیت‌المال_مردم

فیضی از ایلام:

صادرات بی‌حد و اندازه برای وارد کردن دلار به چه قیمتی؟ گرانی و ناتوانی مردم در تهیه مایحتاج خود چیزی جز پایمال کردن حقوق مردم نیست.

#تولید_تعطیلی

موسوی از قم:

با روند پیش‌روی واحدهای تولیدی و وضع بد اقتصادی آنان، روز به روز بر تعداد بیکاران افزوده و خطر تعطیلی این واحدها دیده می‌شود.

#خودروی_فرسوده

زحمتی از تهران:

با افزایش قیمت خودرو، طرح نوسازی خودروهای فرسوده و تاکسی‌ها مسکوت مانده است و خودروسازان اقدامی بابت وظایف خود انجام نمی‌دهند.

#فشار_گرانی

شمس از اراك:

با وجود افزایش حقوق و وعده دولت راجع به کنترل گرانی‌ها بازهم شاهد افزایش قیمت‌ها هستیم و کماکان فشار بر اقشار ضعیف و متوسط جامعه بیشتر شده است.

#سیل_آثار_تاریخی

کولیوند از خرم‌آباد:

بعضی از آثار تاریخی استان لرستان بر اثر سیل آسیب دید و انتظار می‌رود هرچه زودتر نسبت به ترمیم و حفظ این جاذبه‌های توریستی اقدام موثری صورت گیرد.